

ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПІДХОДУ ДО ВИДІЛЕННЯ СКЛАДОВИХ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Глоба Є.О.

*Науковий керівник: Федотова І.В., д.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Необхідність постійного дотримання безпеки зумовлюється об'єктивно наявним для кожного суб'єкта господарювання завданням забезпечення стабільності функціонування та досягнення головних цілей своєї діяльності. Рівень комплексної безпеки підприємства залежить від того, наскільки ефективно його менеджери будуть спроможні уникнути можливих загроз і ліквідувати шкідливі наслідки окремих негативних складових зовнішнього і внутрішнього середовища. Оскільки під комплексною безпекою підприємства в дослідженні розуміється стан захищеності діяльності господарюючого суб'єкта та всіх видів ресурсів, що її забезпечують, то для виділення складових елементів системи комплексної безпеки підприємства доцільно використати ресурсно-функціональний підхід. В рамках цього підходу проводиться ретельне вивчення ресурсів підприємства. Комплексна безпека підприємства є системою, вона представляє собою сукупність структурних елементів, кожен із яких має власний зміст, набір критеріїв та засобів забезпечення. Розробка та реалізація комплексу заходів забезпечення належного стану цих підсистем є головною метою досягнення високого рівня комплексної безпеки підприємства. Але єдиного підходу до виділення основних складових цієї категорії немає.

В своїй роботі С. Покропивний [1, с. 536] пропонує відповідно до ресурсно-функціонального підходу виокремлювати функціональні складові безпеки, серед яких: фінансова, інтелектуальна й кадрова, техніко-технологічна, політико-правова, екологічна, інформаційна та силова. Аналогічного підходу до визначення функціональних підсистем безпеки дотримуються І. Плетнікова [2], В. Забродський і Н. Капустін [3]. Але запропонована науковцями структура неповною: не враховано важливі підсистеми безпеки, які визначають ефективність використання маркетингових інструментів та рівень надійності взаємозв'язків підприємства з контрагентами. Подібного підходу до визначення функціональних складових економічної безпеки підприємства дотримуються Ковальова Д. та Сухорукової Т. [4], але окрім зазначених структурних елементів науковці виокремлюють додатково ресурсну та соціальну підсистеми, що акцентує увагу на соціальній захищеності. Озарина О. та Андрущенко М. [5] запропонували більш детальну класифікацію складових економічної безпеки, серед яких вони виділили наступні: виробничу, техніко-технологічну, просторову, трудову, фінансову, інформаційну, інтелектуальну та екологічну. Але представлені підходи є неповними, доцільно до функціональних складових додати маркетингову безпеку, а просторову безпеку розглядати як силову. Враховуючи ресурсний підхід та комплекс функціональних складових, комплексну безпеку підприємства запропоновано розглядати як сукупність підсистем безпеки, обраних відповідно до видів

ресурсів підприємства (рис. 1).

Рисунок 1 – Сутність формування системи комплексної безпеки АТП

Безпека підприємства є комплексним багатограним поняттям і пов'язана не тільки з постійним впливом зовнішніх факторів, а і з внутрішнім станом підприємства. Вона може розглядатися як практичне втілення положень теорії ресурсної взаємозалежності, відповідно до якої у своїй діяльності підприємство має врахувати різні інтереси ринкових контрагентів.

Література:

1. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства: підручник. Київ: КНЕУ, 2001. 526 с.
2. Плетникова И.П. Определение уровня и планирование ЭБП. *Вісник Технологічного університету Поділля*. 2000. №4. С.100-108.
3. Капустин Н. Экономическая безопасность отрасли и фирмы. *Бізнес Інформ*. 2018. № 11-12. С. 44-49.
4. Ковалёв Д., Сухорукова Т. Экономическая безопасность предприятия. *Економіка України*. 2004. № 10. С. 48–52.
5. Озарина О., Андрущенко М. Оценка составляющих экономической безопасности предприятия. *Проблемы обеспечения экономической безопасности: материалы Международной научно-практической конференции*. Донецк: РИА ДонНТУ, 2001. С. 105-108.